

خیز بلند انجمن علمی دانشجویی
فرش برای حضور در چهارمین
جشنواره ملی حرکت

چهارمین دوره جشنواره ملی حرکت با محوریت ارائه آخرین دستاوردهای انجمن‌های علمی دانشجویی آبان‌ماه در تهران برگزار می‌گردد.

تفاوت این دوره از جشنواره با سه دوره قبل در برگزاری بخش درون دانشگاهی این آوردگاه علمی پژوهشی است. در چهارمین دوره این جشنواره ابتدا انجمن‌های علمی دانشجویی در سطح دانشگاه به رقابت پرداخته و در مرحله بعد بخش ملی جشنواره برگزار می‌گردد.

ادامه در صفحه ۳

خنامه فرش

انجمن علمی دانشجویی فرش
دانشگاه هنر اسلامی تبریز
شماره ششم اردیبهشت ۹۰

فرش دستباف

هنر - صنعت - تجارت

فرش دستباف را بیشتر با عنوانی همچون هنر یا هنر-صنعت می‌شنویم و البته در هر یک از این عنوانیں جای بحث و گفتگو بسیار است. این که فرش اصالتاً هنر است و هیچ دخلی به صنعت ندارد و یا اینکه صنعت است و جنبه هنری آن دیگر ملاک عمل نیست و یا به نظریه‌ای ما بین این دو هنر-صنعت بررسیم. اما نظر وزیر بازرگانی در مورد فرش قضیه را کمی پیچیده‌تر از قبل می‌نماید.

به گفته‌ی وی، مقوله فرش دستباف را می‌توان از سه منظر هنر، صنعت و تجارت نگریست و باید بینیم با بازنگری و تدبیر در کدامیک از این ابعاد می‌توان آینده بهتری را برای فرش رقم زد.

با این تفاسیر فرش یک کالا با هزار سودا می‌شود که از این به بعد هر کسی و هر نهادی و هر تفکری چه هنری و صنعتی و تجاری بنا به منفعت خود دست‌اندازی بیش و کم در آن دارند و آخر چه بر سر فرش باید معلوم نیست. به هر حال می‌بایست سیاست‌های کلان در مورد فرش، سیاست یک بام و چند هوا نباشد تا به درستی بتوان راه حلی برای بهبود وضعیت فرش پیدا کرد.

تفکر در هر یک از مقوله‌های هنر-صنعت-تجارت شاید بی ربط با هم نباشند اما در نگاهی گذرا به فرش دستباف نمی‌توان به شکلی درست حتی یکی از این موارد را در آن دید. فرش دستباف امروز نه هنر است و نه صنعت و با تجارت هم بیگانه می‌نماید. حال اینکه چگونه از این سه منظر قابل بررسی است، سوالی سخت دشوار است.

رشد ۱۲ درصدی صادرات فرش

رییس مرکز ملی فرش ایران با اشاره به رشد ۱۲ درصدی ارزش صادرات فرش در ۱۲ ماهه سال گذشته اعلام کرد: صادرات فرش ایران در سال ۸۹ به بیش از ۵۵۶ میلیون دلار افزایش یافت.

فیصل مردادی، در گفت‌وگو با شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شایا) چگونگی صادرات فرش در ۱۲ ماهه سال گذشته را اینگونه تشریح کرد: سال گذشته جمعاً هشت هزار تن فرش به ارزش ۵۵۶ میلیون دلار از کشور صادر شده که این رقم نسبت به سال ۸۸ از لحاظ وزنی حدود چهار درصد و از بعد ارزشی با بیش از ۱۲ درصد رشد همراه بوده است.

وی افزود: در آمار سالانه صادرات فرش بین ۲۵ تا ۳۵ میلیون دلار عودت فرش وجود دارد که با کسر رقم فرش‌های عودت داده شده، ارزش خالص صادرات فرش ایران در سال گذشته به ۵۲۰ میلیون دلار می‌رسد.

رییس مرکز ملی فرش، عمدۀ بازارهای هدف صادرات فرش ایران در سال گذشته را به ترتیب؛ آلمان، آمریکا، امارات متحده عربی، ایتالیا، ژاپن و لبنان اعلام کرد.

به گفته‌ی وی، بازارهایی نظیر چین، قزاقستان، مالزی و برباد نیز بازارهای جدیدی بودند که صادرات فرش ایران به این کشورها نسبت به سال‌های قبل با رشد قابل ملاحظه‌ای همراه بوده است.

مردادی افزود: در سال جاری افزایش صادرات به بازارهای جدید در دستور کار قرار گرفته است.

روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران

چراغ هنر را زنار گذشت
گل قالی زرنگار گذشت
به باغ آوریمش بهار گذشت

الهی مدد کن زنور بر فروزیم
بیایید باز آوریمش به گلزار
بیایید ای چیره دستان خلاق

رجبزاده یادآور شد: فرش دوطرفه از یک طرف تصویر ذکر «لا اله الا الله، محمد رسول الله» را به نمایش می‌گذارد و از دو طرف فرش گرهای روی دیگر قابل مشاهده نیست.
فارس ۹۰/۱/۲۴

استفاده از تندیس و المانهای مربوط به فرش در میدان امیر

نشست تخصصی آسیب‌شناسی اشتغال فارغ التحصیلان فرش

انجمن علمی دانشجویی فرش در ادامه برگزاری سلسله نشستهای تخصصی خود قصد دارد تا با دعوت از رئیس شرکت سهامی فرش ایران جناب استاد محمد رضا عابد جلسه‌ای سخنرانی با موضوع «آسیب‌شناسی اشتغال فارغ التحصیلان فرش» در روز پنج شنبه مورخ ۹۰/۲/۱۵ در محل سالن غدیر واقع در پردیس دانشگاه برگزار نماید.

امید است چنین نشستهایی قدمی هرچند کوچک در افزایش سطح آگاهی‌های دانشجویان باشد.

مسئول بافت این کتاب فرش اضافه کرد: این کار تمام ابریشم بوده و دارای ۹۰ صفحه به صورت پشت و رو می‌باشد که از ۱۲ رنگ و تکنیک تذهیب و مینیاتور برای بافت آن استفاده شده است.

وی در خصوص مشخصات جلد این کتاب فرش گفت: جلد روی این کتاب فرش، تصویر مقبره خیام، خط سیاه مشق و طرحی از آثار استاد فرشچیان نقش بسته است و در پشت جلد آن نیز شناسنامه اثر، بافته شده است و در مجموع ۷۰ بافته در تولید آن درگیر بوده‌اند.
ایرنا ۹۰/۱/۱۵

بافت فرش همراه، فرش شب نما و فرش دونما توسط هنرمند قمی

بافته این آثار گفت: فرش همراه به عنوان اثری نو و برای نخستین بار در کشور و در قم بافته شده است.

مهدی رجبزاده با اشاره به تولید فرش همراه اظهار داشت: این اثر برای نخستین بار در کشور انجام شده و در داخل به عنوان اثری نو به ثبت رسیده است.

وی ادامه داد: فرش همراه به فرش‌هایی گفته می‌شود که به صورت پوشش بدنه بوده و شامل اقلام مختلفی مانند کلاه، کفش، کمربند، کیف، دامن و کیف موبایل است.

رجبزاده تصریح کرد: فرش همراه از جنس ابریشم بوده و می‌تواند از جمله صنایع دستی مورد مصرف در داخل باشد و برای صادرات نیز کالایی مورد توجه قرار گیرد.

بافته این اثر با اشاره به دیگر آثار ابداعی خود از فرش شب‌نما یاد کرد و یادآور شد: فرش دستبافت شب‌نما با رنگ فسفر در روز نور را جذب کرده و در شب آن را منعکس می‌کند.

وی در توضیح، تولید فرش دستبافت دونما بیان داشت: فرش دستبافت دونما از ترکیب دو نقشه بافته شده است که از یک زاویه مکه مکرمه و از زاویه دیگر مدینه منوره را به تصویر می‌کشد.

۲میلیون بافته در کشور

وزیر بازرگانی با اشاره به اهمیت ثبت مالکیت معنوی فرش، گفت: با وجود اینکه هر روز شاهد کپی نقشه‌های فرش ایرانی هستیم اما هنوز کشورمان در دنیا حرف اول را در این صنعت می‌زنند.

به اعتقاد وی اگر در ثبت فرش دستباف نکوشیم تعداد زیادی در کشور شغل خود را از دست می‌دهند چرا که ۲۰ شغل جانبی در کنار تولید فرش و تحرک و پویایی آن زندگی می‌کنند.

غضنفری از وجود ۲ میلیون بافته در کشور خبر داد و گفت: ۱۰ میلیون نفر به صورت غیر مستقیم تحت تاثیر تجارت این محصول هستند، این در حالی است که ۱۸ اتحادیه استانی فرش در کشور با ۷۳۰ تعاونی فرش شهرستانی و روستایی وجود دارند که ۳۰۷ هزار نفر را تحت پوشش قرار داده‌اند.

وی ادامه داد: به لحاظ تجارت حجم بزرگی از تجارت فرش در اختیار ایران است به نحوی که ۴۰ درصد از صادرات جهانی فرش را کشورمان انجام می‌دهد، ضمن اینکه یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار بالاترین مقداری است که در تجارت فرش به ثبت رسیده و سهم ایران ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون دلار در سال ۸۹ بوده است.

۹۰/۶/۲ کارپتور

رونمایی از کتاب فرش کلیات خیام

کلیات اشعار خیام در قالب فرش دستباف روز دوشنبه پانزدهم فروردین ماه سال جاری در نمایشگاهی از فرش‌های دستباف قم رونمایی شد.

این کتاب فرش در طول مدت سه سال در ابعاد ۴۵ در ۳۰ و به قطر ۲۳ سانتی متر و به وزن ۱۱ کیلوگرم بافته شده است.

دوم

همکاران این شماره:
مهدی امینی، رامین شهریاری،
حمدود اگبری و آمین بهپوری

مشکل دانشجویان فرش مشکل تمام دانشجویان کشور است

رئیس انجمن علمی فرش ایران در مصاحبه اختصاصی با خبرنامه قالی پیرامون آینده رشته فرش اضهار داشت: مشکلاتی که امروزه دانشجویان فرش با آن درگیرند مشکل بیشتر دانشجویان کشور است. مسئله اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی مشکل سراسر کشور است و تنها برای دانشجویان فرش نیست.

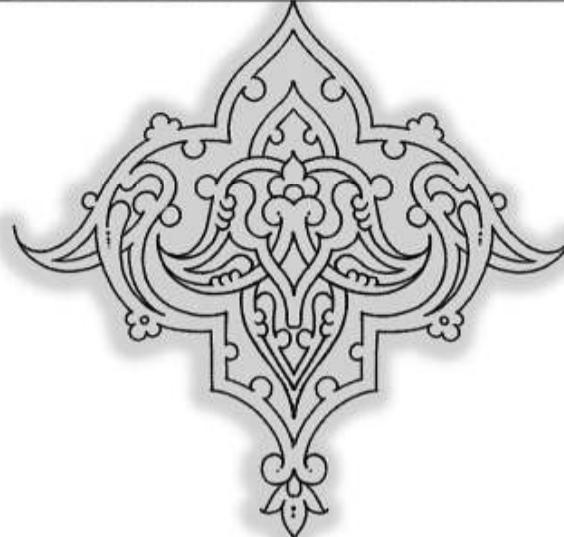
سید جلال الدین بصام ضمن اشاره به اینکه رشته فرش نسبت به خیلی از رشته های دانشگاهی رشته نوپایی است، این مطلب را خاطر نشان کرد که در آینده و با حرکت هایی که در دست بررسی و اقدام است امید می رود مشکلات رشته فرش کمتر شود. اما با این حال آینده رشته فرش وابسته به مسائل متعددی است که بعضی از آن ها از توان دانشجویان و حتی مسئولان نیز خارج است.

رئیس سابق شرکت سهامی فرش ایران تصویح کرد: البته بخش زیادی از مشکلات فارغ التحصیلان فرش بستگی به خودشان دارد و آن ها خود باید در طول مدت تحصیل ضمن شناخت توانایی هایشان فرصت شغلی برای خود ایجاد نمایند. تا بعد از فراغت از تحصیل مستقیماً وارد بازار کار شوند.

بسام اضافه کرد: متأسفانه در بین دانشجویان فرش درصد کمی علاقه مندانه مشغول به تحصیل در این رشته می باشند؛ که این مسئله خود تاثیر بسیاری در عدم موفقیت دانشآموختگان فرش برای ورود به بازار کار دارد.

توانش دهیم از تبار گذشته
ز طرح نوینی به تار گذشته
بیفزا به میزان کار گذشته
بر این سکه می زن عیار گذشته

به لطف و به فضل خدای توانا
جوانا گرہ زن به قالی امروز
به رنگ و به طرح و به زیبایی بافت
الهی تو هم به حق محمد (ص)

نظرات شما

از این به بعد قصد داریم تا در هر شماره خبرنامه ستونی را به مطالب رسیده اختصاص دهیم. به همین خاطر از کلیه اساتید محترم و دانشجویان عزیز که نقد، تحلیل و نظری پیرامون مسائل مختلف فرش دارند دعوت می شود جهت هرچه پربارتر شدن محتوای خبرنامه از طریق ایمیل خبرنامه یا به صورت دستنویس ما را از مطالب خود آگاه نمایند.

در انعکاس موارد رسیده نیز سعی بر این است مطالب با توجه به مقدورات خبرنامه ویرایشی جزئی شده و در اولین شماره بعد از ارسال مطلب چاپ شود.

جشنواره حرکت ادامه از صفحه اول

بخش درون دانشگاهی جشنواره حرکت در دانشگاه ما نیز با ارائه مجموعه فعالیت های انجمن ها به همراه جلسه آسیب شناسی فعالیت های علمی دانشجویی در تاریخ ۹۰/۲/۳۱ در سالن غدیر برگزار خواهد شد.

انجمن علمی دانشجویی فرش که از سه دوره گذشته جشنواره حرکت تنها در دو دوره آن حضور کمرنگی داشته قصد دارد تا در چهارمین گام جشنواره حرکت حضوری فعال و پویا داشته باشد.

لذا از کلیه دانشجویان علاقه مند دعوت می شود تا طرح ها و برنامه های اجرایی خود را برای حضور در بخش نمایشگاهی این جشنواره تا نیمه خرداد ماه به انجمن علمی دانشجویی فرش اعلام نمایند.

تباف در میادین و مناطق دیدنی شهرستان اراک
کبیر اراک

منجر به کشف تکه هایی بر جای مانده از الیاف های گیاهی به هم تنیده ای شد که شبیه به پارچه و طناب بوده و بیش از ۱۲ هزار سال قدمت داشتند.

این منسوجات که از الیاف های به هم تنیده شده ای تشکیل شده بودند به احتمال فراوان برای ساخت کیف، سبد، پوشش های دیوار و سقف و یا به عنوان روکش خواب مورد استفاده قرار می گرفتند.

گفتنی است این الیاف در گذر زمان استفاده های فراوانی برای مردم داشته و در فعالیت های مختلفی همچون حمل و نقل، شکار، تهیه غذا و حتی دریانوردی مورد استفاده قرار می گرفتند.

آیا می دانید:

در رنگرزی اصطلاحی وجود دارد به نام **قرمز دوغی**، اما قرمز دوغی چیست؟

در استان مرکزی از دوغ جهت ملایم کردن رنگ قرمز روناس استفاده می شد بدین ترتیب که الیاف رنگرزی شده با روناس را به مدت ۲ تا ۳ روز در دوغ شناور کرده و بعد آبگیری و سپس خشک می کردند و دوغ به خاطر دارا بودن اسید لاتکتیک قرمز روناس را ملایم می ساخت.

چاپ آخرین کتاب های دکتر طاهر صباحی به زبان فارسی توسط انتشارات گویا

دکتر طاهر صباحی طی توافق و قراردادی با انتشارات گویا، کتاب فرش های مشرق زمین و گلیم خود را که قبلاً توسط شرکت انتشاراتی ایتالیایی elekta منتشر گردیده بود، برای استفاده علاقمندان به هنر قالیبافی در اختیار این انتشاراتی قرار داد.

قرار است کتاب بزرگ قالی های مشرق زمین در دو مجلد و کتاب گلیم با استفاده از تصاویر زیبایی که صباحی در اختیار گویا قرار داده است تا پایان سال جاری به بازار کتاب عرضه شود.

این اقدام با توجه به کمبود منابع فارسی می تواند پاسخی باشد به نیاز تمامی محققان و پژوهشگرانی که مشتاقانه بدبانی کتب مرجع در زمینه هنر قالی بافی و فرش و دستبافت ها هستند. دکتر طاهر صباحی فرش شناس بین المللی، عضو کنفرانس قالی های شرقی (icoc) و از مددود فرش شناسان صاحب نام در جهان است.

پیش از این نیز مرکز ملی فرش ایران تمایل خود را به انتشار کتاب قالی کرمان دکتر صباحی اعلام و رسماً از وزیر خواسته است تا در این زمینه با مرکز ملی فرش ایران همکاری کند. امیدواریم مرکز ملی فرش ایران بتواند با قبول شرایط صباحی گامی جدی در جهت انتشار کتب مرجع و نیز حمایت از محققین و پژوهشگران ایرانی بردارد.

کارپیور ۹۰/۱/۱۸

امضای تفاهم نامه وزارت بازارگانی و بنیاد ملی نخبگان در حوزه فرش

وزیر بازارگانی و معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و رئیس بنیاد ملی نخبگان در نشستی مشترک درباره امضای موافقت نامه برای حمایت و ارایه تسهیلات به اختراعات و ابداعات حوزه فرش دستباف به توافق رسیدند. غضنفری با بیان اینکه تنوع پذیری به کالا جزو مدیریت بازار و عامل افزایش صادرات است، گفت: حفظ اصالت فرش دستباف یکی از ماموریت های وزارت بازارگانی است که تمام تلاش خود را در این خصوص انجام می دهد.

وی تصریح کرد: در شرایطی که جمهوری اسلامی ایران حرف اول را در تولید فرش دستباف کیفی و هنری در جهان را می زند و هیچ کشوری تاکنون توان رقابت با کشورمان را نداشته است بنابراین باید پیش تاز همه نوآوری ها در این بخش باشیم.

رئیس بنیاد ملی نخبگان نیز در این نشست با تقدیر از دیدگاه های پویای وزیر بازارگانی در خصوص توجه به نوآوری در تولید فرش دستباف، افزود: با نگاه پویا می توان به ارایه راه حل ها پرداخت و به اهداف مورد نظر رسید.

نسرین سلطان خواه با تاکید بر اینکه بنیاد ملی نخبگان تمام تلاش خود را برای حمایت از ابتکارات فرش دستباف به کار می گیرد، از آمادگی مجموعه خود برای حمایت مالی و معنوی طرح های معرفی شده از سوی وزارت بازارگانی خبر داد.

معاون رئیس جمهوری در پایان بر ضرورت تعریف سلایق جدید در تولید فرش دستباف تاکید کرد و افزود: جمهوری اسلامی ایران به عنوان مدعی فرش دستباف باید سلایق جدید را در حوزه مشتری تعریف کند.

روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران

در گذشت پایه گذار چاپ سیلک اسکرین در ایران

استاد حسین کلاچیچی گنجینه، از نوادر هنر باتیک و بنیانگذار سیلک اسکرین در ایران دار فانی را وداع گفت.

استاد کلاچیچی پس از یک دوره بیماری صبح روز ۳۱ فروردین ماه ۱۳۹۰ جان به جان آفرین تسلیم کرد. وی طی بیش از نیم قرن تلاش و تدریس و طی سه نسل انواع چاپ دستی سیلک اسکرین و باتیک شاگردان بسیاری را پروراند و به جامعه هنری کشور تحويل داد که اغلب آنان از هنرمندان نامور ایران هستند.

انجمان علمی دانشجویی فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز در گذشت این استاد گرانقدر را به جامعه هنر تسلیت می گوید.

اصلاحیه

در شماره قبل خبرنامه مطلبی با عنوان برگزاری پنجمین المپیاد فرش آورده شد که بدینوسیله آن مطلب اصلاح می گردد:

در پنجمین المپیاد فرش علاوه بر آقای مرادی و خانم مهرپرور خانم بهار میرززاد در بخش رنگرزی و آقای سید حسن حسینی گرجی در بخش بافت از دانشگاه هنر اسلامی تبریز به رقابت پرداختند. از این دوستان به خاطر جا افتادن نامشان در چهارم شماره قبلی پوزش می طلبیم.